

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Égész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A főgimnázium sétateréről.

Fogaras, 1908. okt. 3.

Miféle beszéd ez? Hol van a főgimnáziumnak sétateré? kérde az olvasó. Hiszen sem a régi, sem a most épülő új főgimnázium — sajnos — nem bővülködik ilyen terekben! És lám, mi mégis a főgimnázium sétateréről írunk, csak hogy nem arról ami nincs, hanem arról ami lehetne.

Nézzük, hogy mi módon.

A most épülő új főgimnázium és a patak között volna olyan széles hely, hogy négy-öt méter széles utat lehetne nyitni, mégpedig a főgimnáziumtól kezdve, végig a patak mellett, ki egészen a várliget felé. Utána néztünk a dolognak és az összes, ottlakó telektulajdonosok szívesen, díjtalanul átengednék a szükséges, kis keskeny részt, mindössze 100 koronába kerülne mégis néhány kikerülhetetlen vásárlás. Az így nyert hosszú keskeny utvonalat azután elegyengetni, két sor fával és padokkal ellátni kellene csak, ami szintén nem valami lehetetlen kívánság és ime készen állana az új

séta ut, ahol a diákok kellemesen tanulhatnának, szórakozhatnának; de készen állana a közönség részére is a papírmalmi sétatér felé egy új, kellemes és a legrövidebb sétat, amelyet bizonyára előszeretettel felkarolnának.

Hogy ez milyen előnyös, milyen csekély pénzáldozattal és munkával elérhető dolog, az így mindjárt első látásra is szembetűnő. De az is bizonyos, hogy amilyen könnyen elérhető, éppolyan szükséges is. Mindenki azonnal átláthatja, mennyi előny származnék abból, ha az ifjuság nem az utcán ácsorog óra előtt, hanem a kellemes sétaúti padokon üdül, elkerülve a port és a zajosabb forgalmat. Mert szép várterünk egyik legnagyobb megölője a por, s az ifjuságra nézve, — tanulás szempontjából hasznavehetetlen, a forgalmasság miatt, mivel kora reggelenként a napszámosok, katonák, napközben pedig a járó-kelő kocsik és emberek zavarják a tanulókat. Itt azonban, a patak partján csendes hely van, por nélkül és rövid idő alatt árnyékossá is tehető.

A papírmalom felé a Bruckenthal utcától a Huréz utcáig nincs levezető út. Mind a kettő a cél előtt, vagy mögött kanyarog. A legegyszerűbb, legközelebbi út az a sétút lenne, amelynek kiegészítésül szolgálna egy csinos kis hid a patakon át. Ha jól emlékezünk, régebben hallottunk a tenniszklubtól is olyan féle tervet, hogy a gyönyörű tenniszpályához vezető utvonalon fák ültetésével és egyes töltésekkel szeretne rendet teremteni. Nos, így most itt volna az alkalom. Karolja fel ez az életrevaló, közkedveltségű egyesület az új sétaút eszméjét és amint a mostani ut tatarozására fordítana, járuljon azzal ehhez az eszméhez és ha így többek hozzájárulásával sikerülne diadalra vinni ezt a dolgot, úgy bizonyosan nagy szolgálatot tehetnénk vele a város közönségének, az intézetnek és a tanulóknak egyaránt. Kérjük az intéző és az illetékes köröket ez eszme felkarolására, kívánatra részletesebb tervvel is szolgálunk.

Halmy Gyula.

TÁRCA

IN CODRUL.

(A Bärzotescu)

Hallom a göröngyök zaját,
A mint dübörgve esnek,
Elyomva lágy zugását
A gyászoló fenyvesnek.

Az én koporsóm földelik,
Engem tesznek sirba . . .
Nem vesz körül gyászoló nép,
Nem búcsuztatnak sirva.

Kikért szívem vére elhullt,
Nevetve jönnek-mennek,
De a zajon által hallom
Bus zokogását egynek.

Egy asszony. Sohsem szerettem.
Küszöbömről elüztem,
Mig méltatlant öleltem bent
Izzó szerelemi tűzben.

Románból Ford. Gagyí Jenő.

A selyem ruha.

A „Fogaras és Vidéke” eredeti tárcája.

Marcella nagyszerű leány. Az első leány életemben, akit érdekesnek találok. Mert a lányok — bármit mondjanak is — csak szépek, sokszor okosak és elvéltve jók is, de kevés bennük az eredetiség, az önálló érték, a tulajdonság, mely bár jó, bár rossz, de csak egy leányé lenne s ne forgácsolódna szét a többi, az egész nem között. Ám a legerősebb egyéniség is csak tulzott utánczata a gyöngébb, félnélkebb mintáknak. S a mérész vonalak mögött sokszor üresség van.

És ha kicsinyesek vagyunk, lányok; én is, te is, mindannyian. És félünk végig az egész életen, valami érthetetlenül gyáva félelemmel. Kicsinyesek vagyunk és félünk, kivéve Marcellát, aki egyedül nagyszerű és értékes, bár csak varróleány: fehérújju, huszonhat éves és művészek között legnagyobb művész.

Ha őszinte akarok lenni, — úgy vélem — ennél a Marcellánál nincs minden

rendben. A feje (sűrű és haragosan gyűrűző fekete haj borítja) nem normális, kicsi koponyája van, de furcsa módon hosszukás és csodálatos gondolatok fogannak benne; sok jutott neki bizonyos eszenciákból s örökké forrong és lázad.

Ha úgy estefelé kis piros kalapjában hazaindul, igazán nem nézek ki belőle semmit, de mikor a kalapját leveti és szembe fordul velem, megremegek. Semmi fény, semmi derűsebb folt a szemében; két nagy, mindennél egyformán mély és titokzatos golyó; két fekete, szomorú világ. Félni tudnék a Marcella szeméitől . . .

Varrás közben beszélgetünk: senki sincs itthon s szeretettel suhognak ujjai az orgonaszínű selyem között:

— Csipőben feszesebbre veszem, — kezdi s — ha tetszik: a nyakára gázrózsát tesztek.

— Maga nagy mester, Marcella!

Marcella felkacag:

— A kisasszony azt hiszi, hogy ezzel örömet szerez nekem? Dehogy! Én nem

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánczatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Gyümölcsöseink hasznos madarairól.*)

Hazai madaraink között egy sincs, a melyik kisebb-nagyobb mértékben ne tenne nekünk hasznót is. Még a legkártékonyabb madarainknak is egyes jó tulajdonságaik, a melyekkel nekünk hasznunkra válnak. Ránk nézve legnagyobb haszonnal vannak azon madarak, a melyek kertekben, mezőinkben és erdőinkben a bokrok, fák és vetemények gondozásában segítő munkatársaink. Foglalkozunk és ismerkedjünk most meg közelebbről a kertekben segítő munkatársakkal, hogy őket megismerve; kollőn megbecsülheessük, védelmünkbe és támogatásunkba fogadhassuk kedveltjeinket. Mindnyájan tudjuk, hogy madaraink segítsége nélkül gyümölcsfáinkat, veteményeinket és erdeinket a rendkívül szapora rovarok és férgek, valamint azoknak álcái, hernyói tönkretennék, s a legodaadóbb fáradozásainkkal sem volnánk képesek madárkánk munkáit eredményesen pótolni. Figyeljük meg csak tavasszal a mi kis munkatársaink életét! Mit tapasztalunk folytonosan? Azt, hogy mily vigan és fáradhatatlanul szedegetik a bokrok, fák ágain, valamint a fűben, vetemények között a káros élősdieket, s azok tojásait, álcáit és bábjaikat. A legrejtettek helyeken rajtok ütnek. Madarainknál egész munkafelosztást lehet tapasztalni. Épen úgy, mint az embereknél. A hogy az emberek foglalkozása, munkája sok ágra oszlik, úgy oszlik meg kis madaraink munkássága is. Egyes madaraink a fűvek és vetemények között foglalatostkodnak, mások a bokrok és fák alját kutatják át, ismét mások a fák törzsén és vastagabb ágain keresgélnek; — a legfürgébbek, a kis fatornászok pedig a fák vékony ágain a rügyeket, bimbókat tisztogatják a káros ellenségektől. Így élnek ők békés egyetértésben, végezvén mindenik a megosztott munkát a maga termékéig.

* Chernelházi Chernel István által irt, s Herman Ottó által rendezett: „Magyarország madarai“ c. mű adatai nyomán.

szetének megfelelően. Hogy kis munkatársaink megfizethetetlen segítségét kollőn értékelheessük, vegyük csak például a kevésbé hasznos verebet. Ez a hasznos, a gabonában és gyümölcsben állandóan torkoskodó madárka is, költés idején egy fészkealj, vagyis 4—6 fiókája etetésére több mint 3000 rovar, hernyót pusztít el. A kis rovarvők falánkságát igazolja, hogy lelőtt kis cinkék, fecskék felbontott begyei mindenikébe százakra menő rovar, petéket, álcákat, hernyókat találtak. A kártékony rovarok és hernyók szívós és kitaró pusztítását pedig a kakuknál kézzel foghatólag is tapasztalhatjuk. Ha egy-egy vidéken ugyanis a káros rovarok és hernyók a fákat nagy mértékben ellepik, a kakukok rögtön odasereglenek, s addig nem távoznak, míg a fákat teljesen meg nem tisztogatják. Hihetetlen mennyiségű rovar és hernyót képes a kakuk egyszerre fölfalni. Ez a rendkívüli nagy ehetőség lehet az oka annak is, hogy a kakuk fészket nem rak, s tojásait sem maga költi ki. Falánk természete miatt ugyanis nem képes kisebb területen élelmet állandóan és kellő mennyiségben megtalálni, s így tartózkodási helyét folyton változtatni kell.

Minél élénkebbek, hangosabbak kertek, mezők és erdők a kis madarak csevegésétől, énekétől, annál diszesebbek növényeink, s annál gazdagabb terméssel is kecségetnek. A melyik kertben, vidéken pusztítják a madárkákat, s elszedik fészkeiket, a madárdallal elvonul onnan az áldás is; — mert a rovarok, hernyók ugyszólván akadálytalanul szaporodhatnak s végezhetik káros és romboló munkáikat. A megtizedelt és elriasztott dalosaink munkáját nem lehet pótolni. A gyümölcsfák gazdátlaná válnak, lombjain a leveleket a hernyófészkek borítják be, a megkopasztott fák fiatal hajtásai pedig kiasznak, a virágok és gyümölcsök fonyadtan hullanak le, s csaknem tehetetlenül kell néznünk kedvenc gyümölcsfáink pusztulását.

Hogy e szomorú állapotnak elejét ve-

hessük, érleljük oda a helyzetet, hogy a tudatlan gyermekek és emberek a kiesi madarakban ne játékszert lássanak, csupán kedvtelésből azok fészkeit ne szedjék el, ne törjék össze a tojáskákat, ne kinnozzák agyon az apró fiókákat; továbbá, mulatságból vagy hasznosulásból ne fogdossák össze a felnőtt hasznos madárkákat sem. Hiszen már a szentírás is a következő szavakkal int bennünket a hasznos madarak kimelésére: „Mikor a madárnak fészke találsz az uton, akárminő fán vagy földön, melybe madárfiókák vagy tojások vannak, és az anyjok ül az ő fiain: ne vedd el az anya madarat, sem a fiait vele . . .“

A hasznos madarak pusztítását törvényeink és szabályrendeleteink tiltják ugyan, de ezen tiltásnak nem érezzük eléggé a kívánt fogantatját. Minden gyermek, minden ember munkáját állandóan szemmel kísérni lehet. Ha egyesek látják is a fészkekről, vagy madárfogó gonosz munkáját, nem igyekeznek annak gátat vetni, hanem legtöbb esetben közönyösen nézik azt, esetleg egy-két korholó szót intéznek az illetőhöz. A folyton tapasztalható madárpusztítás főokát elsősorban a gyermekek s emberek tudatlanságában találjuk meg. A kik nem ismerik az egyes madárkánk életét és munkáját, azok nem is lehetnek tudatában azon gonosz tettnek, amit a madárkák pusztítása által cselekesznek. A kik azonban tudják, hogy kertjeinkben minél több madárka telepszik meg, annál ékeesebbek lesznek fáik és veteményeik is, azok bizonyára nemcsak hogy nem pusztítják kertjeik hasznos munkáit, hanem ellenkezőleg védelmükbe fogadják őket, s megélhetésüket, illetve zavartalan fészkelésüket elősegítik. A madárpusztítás korlátozásának és megszüntetésének egyedüli eszköze a hasznos madarak megismertetése. Hogy hogyan kell a hasznos madarakat ismertetni és megkedveltetni, annak helyes módját Babcock amerikai tanár gondolta ki. Az 1894-ik évben ugyanis ő vette fel azt a helyes eszmét, hogy a hasznos madarak ismertetésére és megkedveltetésére

azért igyekszem a dolgommal, mintha valakinok kedvét keresném. Dehogy! Nekem a munka gyönyörűség, élvezet, cél. Az én munkám nem napszámmunka, de alkotás. Tessék megérteni: nekem lennem kellett valamivé, de nem volt rá módom. És kellett. Kellett! Ha éheztem, ha csavarogtam, ha nélkülöztem, mindig gyilkolt a vágy, hogy valami legyen. Hogy kiadjam azt a nagy erőt, amit belém alkottak odafenn s ami eddig csak átkomra volt és kerestem a módot, meg az utat, az én utamat. De olyan sok az ut, egyik belészakad a másikba, egyik keresztezi a másikat. Itt is ut, ott is és valamennyi hivatató és gyönyörűsége meszszirol. Tüskés és undok közlel. És hogy az utat kerestem, valami a kezembe akadt: egy bábu, egy félszemű, kócos viaszkbábu.

. . . Mit nevet a kisasszony, ez igen komoly dolog; nekem sohasem volt addig babám, én a játszások korát egyszerűen keresztül-léptem. És tizenégy esztendő voltam akkor és akkor került a kezembe először bábu . . .

Érdekes; a Marcella mindig változatlan szemei most szint cseréltek; derüs, opálos zománc csapódik rájuk:

— És rongyból ruhát varrtam a babának, — folytatja — de micsoda ruhát! Kisasszony! Nincs az az első párisi mester,

aki azt utánam csinálja. Abban a ruhában volt valami: nem izlés, nem forma, nem tökéletesség, hanem lélek!

Ujjong Marcella, hogy megtalálta a szót s még kétszer elismétli: Lélek! Lélek! . . .

— És azután rongyosan, éhesen eljártam a varrodába és varrtam. A többi lányok pletykáltak, cifrálkodtak, én varrtam. Ők az ablakból boltossegédekkel kacérkodtak, én varrtam. Ők eljártak tánciskolába, parkba, én varrtam. És varrtam vasárnap és varrtam kora hajnalban, sokszor éjszaka is, belemámorosodva, nekiszédülve, már-már eszméletlenül . . .

Pihen . . . s engem megkap az erő, ami ebből a fekete rác leányból árad. Ovális feje kimagaslik a bodros, gyöngéd leányfejek közül s érzem, hogy mi többiek aprók vagyunk, kicsinyek s minden tiltakozásunk ellenére gyáva ös-leányok, csak Marcella, a huszonhat esztendő, fehérújju varróleány a nagyszerű kivétel.

— És a szerelem? — kérdelem ekkor; — maga nem tud semmit a szerelemtől?

— Bocssáson meg, kisasszony, ha kacagok! (És kacag.) A szerelemtől tudok én is, de igen furcsákat; azt tudom, hogy a szerelmet gyenge asszonyok bolondítására találták erős férfiak, már mint a szót, az elnevezést. Maga a szerelem — ej de szóp

neve is van! — igen bolond dolog; nekik levegő, nekünk mákony. Nekik kell; őket élteti, erősíti, nekünk méreg; minket elpusztít, tönkretesz!

Nézem a Marcella szeméit, újra feketék és ijesztően mélységesek:

— Maga családott, Marcella!

Rám néz és nagyon hirtelen feleli:

— Nem én, soha!

— Hát akkor miért beszél így?

— Mert ilyenek tudom a szerelmet, ilyen furcsának. Mindenki másképpen látja. Én így.

Alkonyodik, a vadgesztenyefa besóhajt a nyitott ablakon. Marcella összerenzen, odanéz, azután dolgozik tovább.

— Ne gyutsak lámpát? — kérdelem.

— Nem, előbb majd próbálunk.

Befűzöm magam, ő rámsegíti a selymet, mely így, közben, még nyersen és formátlanul hullámszik, mihelyt azonban összekapcsolja, megfeszül és pompásan suhog . . . Ruhát, ilyen csodásat, tán csak álmodni lehet; reform és a vonalai olyan kecsesek és finomak, mint rokokó asszonyok köntösei. A vállamnál kerek, a derekamnál tapadó, a mellemen pedig hirtelen fordulattal duzzad. És körülveszi a nyakamat, lehullik a karjaimra s a földön, ahogy utánam suhan, fosztott orgonaszirmokat cipelnék . . . Gyönyörű!

az iskolákban „Madarak napja“ tartassék. Az amerikai Egyesült Államokban rögtön megis valósították a fölvetett eszmét, s az ottani iskolákban azóta a madarak napját rendszeresen meg is ülik, madárkiállításal és kirándulással egybekötve. A ünepélyen madarakról szóló verseket, énekeket ismertető leírásokat adnak elő. Hazánk „Országos Állatvédő Egyesületének“ kérelmére, világhírű közoktatásügyi miniszterünk: gróf Apponyi Albert a ki az egyesült államokban tett körútjában közvetlenül tapasztalta az amerikaiaknak a gyakorlati élet terén elért magasfokú sikereit, a kérelemnek helyt adott, s készséggel tette magáévá az életre való eszmét, és az 1906. évtől elrendelte a „Madarak és fák napjának“ megtartását hazai iskoláinkban is. Bizonyos, hogy ennek meg is lesz a kívánt eredménye, s a felvilágosodás terjedésével, a madarak bünös pusztítását mindnagyobb mértékben fogja felváltani a madarak megbecsülése és gondozása.

Iskolánk is ilyen ünnepet tart ma! Figyeljétek gyermekek, véssétek szívetekbe és eszetekbe a most előadandókat, s ne csak magatok kövessétek a jó utat, hanem ha tévelygőket láttok, ismertessétek meg őket is a fészkekrablás madárpusztítás káros voltával, s ne engedjétek a bünös pusztítás gyakorlását.

A tudnivalókat három csoportba foglalhatjuk:

I. Rovarpusztító madaraink ismerése.

II. Rovarpusztító madaraink fészkelése.

III. Rovarpusztító madaraink gondozása.

Vegyük sorba ezen csoportokat: I. Rovarpusztító madaraink ismerése. A tanító az ismertető madarakat lehetőleg természetben, esetleg képen bemutatja; a felsorolt madarak közül azonban a vidéken esetleg elő nem forduló madarak ismertetését mellőzheti is.

(Folytatjuk.)

Fogaras sorsa.

Fogaras, 1908. okt. 3.

Múlt számunk vezetőcikkében bővebben foglalkoztunk Fogarászvármegye

sorsával, helyzetével s végül ajánlottuk az esetleges megoldást a magas kormányának a szomszédos vármegyéből az Olton tuli községek ide való csatolásával, amely ha sikerülne, elhárítaná a bárdot fejünk felől. Most már egyes-egyedül a magas kormánytól függ esupán, hogy helybenhagyja-e taktikánkat, vagy kérlelhetetlenül földarabol s elveszi vármegyénk autonómiáját.

Ha igen! úgy ez a fölkoncolás nem jár éppen fájdalom nélkül s észre sem vesszük, hogy jutunk ismét koldusbotra.

Fogaras érzi meg legjobban — természetesen — ezt az állapotot, mert nem elég az, hogy elveszít az összes vármegyei tisztviselőket, a kiken temérdek házi ur veszt lakbér dolgában, hanem ezen fölül még elveszítjük: az állami építészeti hivatalt, erdőgondnokságot, kir. tanfelügyelőséget stb. s ezekkel a hivatalokkal elmenne egy csomó tisztviselő s bizonyára akkor annyi katona sem kellene Fogarasnak mint falunak, amennyi most van, s így bizony az érzékeny érvágást mérne úgy a piacra, a forgalomra, mint a háztulajdonosokra is. Fogaras népessége nagyon megcsökkenne, ami a degenerációt vonná maga után. Lassan-lassan észre venné kolduscondráját gondolná magában, hogy egy szegény falunak minek az aszfalt, minek a villamvilágítás, úgy sem fizeti ki magát, hát hagyjuk abba.

Igy lassan-lassan elmúlnék minden, csak maradna a nagy pótdó s dolgoznék tovább is az adóprás, mert az adóságot csak fizetniök kell „valakiknek“

s azok nem mások mint Fogaras város érdemes és adófizető polgárai s így a nagy percent pótdó mellett újból csak megsokálnák Fogaras város háztartásának a kiadásait s újból degenerálnának nagyközséggé s végre faluvá!...

Ez az érem szomorú oldala, mely különösen a háztulajdonosokat s az adófizető polgárokat sujtaná, hogy bele kergették őket sok mindenbe s majd nem maradván semmi, semmiért kell nekik fizetni a nagy pótdó. Érzékenyen sujtaná ez a földarabolás a kereskedők és az iparosokat is mert nem lévén Fogaras megyei székhely csökkennének a vásárok s a Brassóhoz közellévő falvak — mint eddig is — Brassóhoz, az árpási járásbeliek pedig Szebenhez gravitálnának nagyon természetesen, mert a nagyobb égitestek mindig vonzzák magukhoz a kisebbeket s a kisebbek pedig tolják maguktól a nagyobbakat, mert úgy sem bírnák meg azokat.

S most lássuk az érem vigabb oldalát, mert hiszen a temetés halotti torral is szokott járni legtöbbször s e szerint legjobban járnának a remanens, itt maradt tisztviselők, mert olcsóbb lenne az élet, olcsóbb lenne a lakás, piac, bus, fa stb. Szóval minden.

De ne legyünk egoisták! Ha már Fogaras kivívta magának a rendezett tanácsu város nevet, akkor tartsa is meg magának azt amije van s a mit véres verejtékkel, temérdek adók árán tudott magának megszerezni, sőt mégtöbbet!... Ne essék lethargiába, ne essék kétségbe, indítsa meg a mentő akciót vesse minden hitét, reményét: Széll József főispánba s legyen ambíciója, végső vágya Fogarasnak: a pénzügyigazgatóság s a kir. törvényes meg szerzése és ide való hozatala. Ne csüggedjünk tehát, hanem háritsuk el földarabolatásunkat és a fentiekért küzdjünk bizva-bizvást, — rendületlenül.

Halmi Gyula.

A közerkölcs.

Fogaras, 1908. okt. 3-án.

Évek óta nem foglalkoztunk már ezzel a témával — gondolván — hogy ez a rendezett tanácsu várossal vele jár. Csak most halljuk szájról-szájra adván a hirt, hogy egy idő óta ismét nagyon ellepték a várost ide nem illő alakok, akik ma itt, holnap pedig már az ország másik szélén nyugodtan árulják, adják az édes mézet a virágról-virágra szálldosó méhek számára. Ami az élet szüksége, mi azt nem bolygatjuk szemet hunyunk de mikor a már nem csöndes mederben folyik, hanem átlépi a partokat, akkor kénytelenek vagyunk meghuzni az vészharangot mondván: „Videant consules ne quid republica detrimenti capiat!“ Ami annyit jelent átvitt értelemben: „Őrizkedjék a hatóság, hogy Fogarast — ezen a téren — valami baj ne érje!“

Hogy fölajdulásunk tényleg helyén van bizonyítja az is, hogy a vártéren nyilvános közlekedési helyen — ugyszólván a legszebb

Marcella azonban szórakozott s hogy leoldja rólam a ruhát, újból szóba kezd:

— Éa annak idején — husz éves koromban — menyasszony is voltam egyszer... Ietszik ismerni Vukovics Toncsit?

— Vukovicsot, a Tabáni-uton? Vas-kereskedő.

Az. Akkor még csak segéd volt.

— Szép fiu. El akarta magát venni?

Igyben jártunk körülbelől másfél esztendeig.

Elhalgat. Nógatom:

— No és? —

És? . . . (feáll Marcella s a jobbkezeivel megmarkolja a szék támláját):

A másfél esztendő alatt ő egyre szépült, egyre erősödött: élvezte a levegőt, én a másfél esztendő alatt egyre fogytam, egyre pusztultam, élveztem a mákonyt . . . A másfél esztendő végén valahogy azt mondta, hogy nem keresek eleget. Hogy bolond fejjel jobban szeretem magát a munkát, mint a pénzt amit a munkáért kapok . . . Ekkor már ritkábban járt hozzám s egyre elmaradt.

Figyelem: nincs-e keserűség a hangjában, nem válik-e gyöngé, szomorú szerelmes leánnyá. De büszke és hideg, mintha diadalokról szólna:

— Nem sajnálja? — kérdelem

— Nem én! Egyszer kért is, hogy

bocsássak meg neki. Azt mondta: dolgozzam valamelyik üzletbe, ahol többet kereshetek tucat számra.

— És?

— Én; üzletbe, kisasszony! Én; tucat számra! Én; undok piszkos vásári munkát Én? Én?

— Mit felelt neki?

— Semmit. Kikergettem. Nekem mindennél drágább a mesterségem! Én elélek férfi nélkül, elélek szerelem nélkül, de nem tagadom meg az én istenségemet.

És felkapja az orgonaszínü selymet és és megsimogatja végtelen szeretettel és varrja a teremtő művész minden rajongó gyöngédségével.

Az tulsó oldalon léptek kopognak, vadgesztenyefák között halad valaki, nagy, szálas ember.

— Nézze csak, Marcella, — taszítom meg a könyökömmel, — nem Vukovics megy ott?

Nézi egy percig; kemény akaratos arc ellágyul, megszelídül, kihull kezéből a selyem, egyszerre gyámoltalan és félnék lesz s bizony isten még reszket is bele, ahogyan sugja:

— Igen, a Toncsi . . .

(A.N.)

ponton s szégyenkezve említve a dicső nevet a Rákóczi-utca sarkán (szépen őrzik a te emléked és neved itt Fogarason oh dicső Rákóczi!) már egy monumentális épület emelkedett a boldog, vagy boldogtalan — már ahogy veszik — pásztorórák számára, sőt ott az ablakból a gramofon édes akkordjai is áradoznak szét az erősebb nem számára, csalogatására, ami természetesen a közszemérmét, — olyan szép, nyilvános sétatérren mint a várter — sérti, sérti különösen az arra sétáló uri hölgy közönséget s a serdülő lányokat.

Fogaras városi hölgyközönsége szólított fel bennünket e sorok írására tudomásunkra hozván azt, hogy már a sétáló helyek is nagyon el vannak árasztva ilyen alakokkal éjjeli lepkékkel, akik miatt az intelligens uri hölgyek kénytelenek lemondani mindennapi sétájukról.

Hajdan az ilyen permanens, heterogén elemek a „ciganiában“ virágoztak s ma már elfoglalták a régi fejedelmek ősi sasfészkét a várteret, a vadkeret, ahol hajdan „felajzott nyilakra nem ilyen fajta dämuvadak kerültek mint most s ahova hajdan tilos volt a bemenet.

Hja: „tempora mutantur et nos mutamur in illis!“ Az idők változnak és mi is változunk azokkal!“ Hiszen ez helyes, haladjunk a korral, de éljünk a költővel aki arra int travesztálva sorait: Minden város támasza és talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész Fogaras ledől s elpusztul.

Reméljük, hogy rendőrfőkapitányunk belátja a helyzet komolyságát s megtisztítja Fogarast a szennytól minél előbb.

—6.

H I R E K.

Majláth püspök Zernestén.

Szeptember hó 28-án nagy napja volt Zernestnek. Ugyanis e napon érkezett *Majláth G. Károly gróf*, erdélyi püspök Zernestre, hogy híveit meglátogassa és a bérmálás szentségét kiosssa. Már napokkal azelőtt lázasan folyt az előkészületek méltó fogadtatására és ez fényesen sikerült is. A törösvári járás határára, az ótöháni vasúti állomás mögött felállított és zöld lombbal, meg magyar nemzeti zászlókkal diszitett impozáns diadalkapunál nagy ünneplő sokaság élén várakozott a Brassóból fogaton érkező főpásztorra, *Szell József*, fogarasvármegye főispánja, Belle alispánnal, *Herszényi Béla*, járási főszolgabíróval, a járási tisztviselőkkel és mintegy 60 tagu lovasbandériummal. Az oda érkező főpásztort *Herszényi Béla* főszolgabíró lendületes beszéddel üdvözölte s a főpásztor válasza után megindult a főispáni szép négyes fogattal is megnövekedett menet a cellulosegyárnak szépen földiszitett telepe felé, hova már előzőleg nagy ünneplő sokaság gyülekezett.

A gyártelepen lévő kápolna bejáratánál *Kovács Károly* lelkész egyházi ornátusban röviden köszöntötte a váravavát főpásztort, ki ezután bemenve a csinosan diszitett kápolnába, részt vett a *Neurhrer Ödön* apát által végzett szent-

misén, mely alatt az iskolás gyermekek szépen énekeltek *Girgásch Dezső* törösvári állami iskolai tanító ügyvezetése mellett. A szentmise után a gyártelep tágas udvarára vonulván ki, szívhez szóló beszéd után mintegy 57 hívőt részesített a főpásztor a bérmálás szentségében. A szertartások befejezése után a tisztelgő küldöttségeket fogadta a főpásztor, *Láng Ernő* gyári igazgató lakásán. Tisztelegtek *Szell József* főispánnal élükön a megyei tisztviselők, ezután a kir. járásbíró, a görög keleti lelkészek, a zernesti állami iskolai gondnokság és végre a róm. kath. hitközség, mely utóbbinak megígérte a kegyelmes főpásztor, hogy rövid időn belül római katolikus templom fog épülni Zernestén.

A főpásztor ezután megtekintvén a cellulose gyárat, részt vett a *Láng Ernő* igazgató által adott fényes ebéden, melyen 18-an voltak meghíva, köztük: *fogarasvármegye főispánja*, alispánja, a járási főszolgabíró és a főpásztort kísérő papság. D. u. 2 órakor *Kovács Károly* lelkész kíséretében Törösvárra rándult át a főpásztor s innen, megvizsgálván az anyakönyveket s a templomot, visszatért saját fogatán Brassóba.

— **Személyi hír.** *Szell József*, Fogarasvármegye főispánja, a spanyol királyi pár budapesti időzése alkalmából a budai királyi várban rendezett udvari bála meghívást kapván, f. hó 30-án Budapestre utazott, hogy a királyi meghívásnak eleget tehessen. Ugy értesültünk, hogy főispánunk f. hó 3-án érkezett vissza körünkbe, bizonyára fényes emlékeket hozva magával.

— **Október 6-ika.** A függetlenségi kör a nagy naphoz méltóan akarja megünnepelni október 6-át s erre vonatkozólag már plakátokat is küldött szét a városban. Az ünnep október 6-án kedden d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik a *Lauritsch* féle szálló nagytermében. A program körülbelül a következő lesz: 1. nyitány. Játssza: *Rusz János* zenekara. 2. Énekel a dalegylet. 3. Október 6 (óda) *Irtá* ez alkalomra: *Halmi Gyula* főgim. tanár, főszerkesztő: *Szavalya Halmi Gyuláné* urnő. 4. Ünnepi beszéd tartja: *Gergely* s. lelkész ur. 5. Szavalyat dr. *Papp Rezső* urtól. 6. Énekel a dalegylet. 7. A Rákóczi induló játssza *Rusz J.* Zenekara. Tekintettel az ünnep méltóságára és hazafias voltára reméljük, hogy közönségünk a vértanuk emléke iránt lerózza a kegyelet s a hála adóját, sőt az iskolák is részt vesznek ezen hazafias nagy gyászünnepen.

— **Értesítés.** A f. tanévi beírások során tudattam, hogy a család és iskola között oly annyira szükséges kapcsolat és érintkezés állandóvá tétele céljából a n. m. vall. és közokt. m. kir. miniszterium rendelkezése értelmében a fogarasi m. kir. állami főgim. tanártestülete az intézet egy arra megjelölt helyiségében készséggel szolgál tanácsal és utbaigazítással a gyermekeik tanulmányi előhaladási vagy erkölcsi viselkedését illető ügyekben hozzáférhető érdekelt szülőknek s illetőleg helyetteseiknek. Ez alkalommal ehhez-

képest [azt kívánom közölni, hogy a f. hó első teljes hetében, vagyis a ráuk következő sorrendben fogadnak a főgimnáziumi épület tanári tanácskozájában az intézeti tanárok: Okt. 5. hétfő d. e. 9—10. *László Béla* dr., a VII. o. főnöke, 10—11. *Reider Béla*, 11—12. *Vodrácska Vencel* tanárok. Okt. 6. kedd 9—10. *Albert János*, az I. o. főnöke, 10—11. *Kaufmann György* dr., a VIII. o. főnöke. Okt. 7. szerda 9—10. *Ambrózy Pál*, a IV. o. főnöke, 10—11. *Fridrich András*, a III. o. főnöke, 11—12. *Tas Kálmán* tanár. Okt. 8. csütörtök. 9—10. *Málnásy Károly* tanár, 10—11. *Krebaz Ernő*, a VI. o. főnöke. Okt. 9. péntek 9—10. *Halmi Gyula*, a II. o. főnöke, 10—11. *Papp István* tanár. Okt. 10. szombat, 9—10. *Babics Mihály*, az V. o. főnöke. Az igazgató hivatalában fogad naponként reggel 9—12. és d. u. 3—5 óráig. Fogaras, 1908. okt. 3. A főgimnázium igazgatósága.

— **Kinevezés.** *Cséka Aladárt*, akinek a zsenialitását Fogaras, — mivel olyan magasra nem tudott fölemelkedni — nem méltányolta s aki innen eltávozva fokról-fokra emelkedett, újabb kiténtetés érte. Tudvalevőleg Fogarasról a brassói róm. kath. templom, azután a kolozsvári róm. kath. plébániának volt a kiváló karnagya s most pedig a budapesti Nemzeti zeneiskola (Konzervatorium) rendes tanárává nevezte ki a miniszterium. Lám mielt a fogarasi leckeadó zenetanárból? Ezen jól megérdemelt kiténtetéshez a legőszintébb gratulációkat küldjük *Cséka* zenetanárnak régi tanítványunknak, a losonci tanár árva fiának, aki özvegy édes anyját gyámolítva, a szegénységből a tehetség erejével fényes pozícióra küzdötte fel magát.

— **Rovancsolás.** *Szentandrásy*, pénzügyigazgatósági titkár szept. 27-én, a m. kir. adóhivatal rovancsolása céljából városunkba érkezett.

— **Zenes mise.** Őfelsége a király névnapja alkalmából ma, október 4-én, a műkedvelői zenekar közreműködésével zenes mise lesz a róm. kath. templomban. E művészi esemény számba menő dologra felhívjuk a közönség b. figyelmét.

— **Régi bűn.** Ki tudna megmondani miféle sötét bűn jeleit találták meg a régi kórház helyén az új gimnázium építése közben. Egy csecsemő csontváza került ott napfényre, az orvosok szerint nagyon régi, eszupán a hajzából maradt meg néhány foszlány.

— **Az új „viadukt“.** Régen hangoztatattuk már, hogy a városházához okvetlenül szükséges egy aszfalt átjáró, mert így nem lehet az őszi esőzések alkalmával a sártenger miatt megközelíteni azt a hivatalt, ahol pedig épen nagyon sok dolga van az ügyes — bajos embereknek. Most végre megkezdtek az új átjáró lerakását, de bizony kissé szerencsétlen módon. Mert amíg egyfelől igaz, hogy ez a legrövidebb út a városháza felé, tehát aszfalt legkevesebb itt kell, — másfelől azonban a „viadukt“ emelése rengeteg munkaerőt kívánt. De még más baj is van. Az esőzések beálltával örökös pocsolya tenger lesz a városháza előtt, mert az esővíz lefolyása el van rekesztve az új töltés által. Még megérjük, hogy egy esős őszi reggelen, hiába dörzsöljük álmos szemünket, a városházát nem fogjuk látni, — eltűnik a pocsolyába, összes pótdaóival és egyebeivel egyetemben.

— **A villamvilágítás.** Estéknként többször tapasztalhatjuk, különösen a korai órákban, hogy a villamos lámpák halaványan

égnék. Mint megtudtuk, ez onnét ered, hogy egyes iparosok hat órán túl is használják és így elvonják az áramot. Ugy értesültünk különben, hogy egy másik gépre is van a közeljövőben kilátás és ez természetesen csak előnyös hatással lehet.

— **Vegyvi vizsgálat.** Hova jutott a világ hogy már a mustot is hamisítják? Bort már régen nem lehetett tisztát és természetesen kapni, vagy csak nagyon ritkán. De legalább a mustban bizhatott a borivó emberiség. És ime — mint halljuk — az elmúlt héten Kis Árpád rendőrkapitány gyanus mustokat pecsételt le, amelyet vegyi vizsgálat alá fog venni. Így tehát már még a mustba sem lehet bízni.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással. Részgyak, fürdők, kitűnő konyha. Olesó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **A rossz kutak.** Sok a panasz a rossz víz miatt. Vajjon megéri-e Fogaras, hogy egészséges, tiszta ivóvíze lesz? Talán úgy még hamarabb elérhetjük ezt, ha a kutakat megvizsgálják és a rossz vízűeket lezárják a hatóság.

— **A vartér sétatján** új utat töltenek alul, a felsővel párhuzamosan. Nagyon helyes és üdvös minden intézkedés, amely a vartér bővítését célozza, mint ez is. Az új út majd a szerelmesek útja lesz, egyelőre pedig a szükségben szenvedők.

— **A virilisták névsorát** jövő számunkban közöljük.

— **Gazdatlan milliók.** Ujságot olvasó emberek figyelmét bizonyára nem kerülte ki, a fővárosi lapok azon híre, hogy a kormány két millió felül számított a városok segélyezésére. Mégis, — a hogy tudjuk — ezideig városunk nem tett kezdeményező lépéseket, a két millióban való részesedésre vonatkozólag, holott az élelmes Versec már beadta az előterjesztését a segélyben való részesedés iránt. Természetes, hogy aki előbb jön többet kap. Reméljük tehát, hogy városunk érdemes képviselő testülete mihamarabb, már a legközelebbi ülésén tervvel áll elő és siet az elterjeszténi, nehogy szemérmes koldusként üres maradjon a tarisznyánk. Már egyes, rosszul dotált tisztviselők érdekében is kötelessége a városnak megragadni a segélyre való utat, mert hiszen jól tudjuk, hogy a sok ezreket kezelő pénztári hivatalnokok milyen rosszul vannak dotálva, kvalifikációjukhoz nem illő fizetést huznak. Sok minden egyéb is van, amihez kellene segély, a polgárság érdekében is kérjük tehát sürgősen követni Versec példáját.

— **Értesítés.** A fogarasi állami polgári leányiskola tantestülete az intézet volt növendékei részére továbbképző tanfolyamot nyit, Tárgyak: magyar és német irodalomtörténet, művelődés — művészettörténet, nevelés, egészség, rajz és festés, karéne. — A tanítás ingyenes. Német és francia tárgyalási órákon az arra jelentkezők külön mérsékelt díjazás mellett vehetnek részt. Jelentkezéseket f. évi október 15-ig bezárólag elfogad és felvilágosítást nyújt mindennap d. e. 11—12 óra között. Fogaras, 1908. évi okt. 1-én. Az igazgatóság.

— **Dalegyleti próba.** Az idő rövidsége miatt ez uton értesítem a Fogarasi Magyar Dalegylet férfikarának t. tagjait, hogy f. hó 5-én (hétfőn) este 8 órakor teljes próbája

lesz. Szíveskedjenek valamennyien megjelenni. Kéri: a titkár.

— **Verekedés.** F. évi szeptember 21-én Zernesten országos vásár volt. Ez alkalommal 5 részeg oláh legény berontott a zernesti olvasókör külön helyiségébe és követelték, hogy oda vigyenek nekik bort, mert ők is vannak olyan urak mint a magyarok. Mivel a vendéglős kiutasította őket, nekiestek és arculverték, majd széket emeltek rá. Erre az ott időző vendég a szorongatott vendéglős segítségére sietett, mire az udvaron álló 15 oláh legény közpört zuditva a vendéglősre az 5 verekedőhöz szegődve, valóságos ostrom alá fogták a vendéglőt, székeket, asztalokat, alakokat törtek össze és a vendéglőt megsebeztek. Az ostrom egy óra hosszáig tartott, amíg a csendőrség megérkezve letartóztatta a garázdálkodókat. Ugy hírlik, hogy a támadást az új iskolai törvény miatt fellázított és félrevezetett emberek a magyarság ellen intézték. Az izgató agitátorok kinyomozása a csendőrség kötelessége, reméljük hogy a törvény kiméletlen nem lesz a bűnösökkel.

— **A furfangos kókler.** Nagy plakátokon hirdette Ladomérszky bűvész magát Fogarason és szeptember 30-án 2 koronás helyárrakkal zsufolva megtelt a legintelligensebb közönséggel a Transsylvania nagyterme. Volt azután fűtülés, méltatlankodás, midőn a legutolsó csepürágó komédiásnál is közönségesebb mutatványokkal állt elő a furfangos kókler, de még azokba is belesült s minden titkát fölfedték. A közönség hangosan zugoldott, kiabált a pénze után de hiába. Különben nem ártott ez a kis tanulás Fogarasnak, mert itt egy közönséges bűvész telt házat vonz, a pártolásra érdemes művészetet pedig nem pártolják.

— **A galaci szüret.** Erről is írhatunk már, amit évekkal ezelőtt szintén kinevettek az emberek. Áron Miklós galaci görög keleti lelkész a napokban tartotta meg a szüretet a galaci hegyen ujonnan ültetett szőlőjében. A gerezdek nagyon szépen megértek s így rácsafolnak a régen hangoztatott „nyulserétekre.“ Tekintve a szőlő fiatal ültetését elég bő termés volt s a gerezdekben mi is részesültünk, mint akik évekkal ezelőtt kezdeményeztük, illetve pendítettük meg ott a szőlőültetés eszméjét, melyet Áron Miklós meg is valósított.

— **Megint a flóbert.** Nem tanulnak a gyermekek a számos, elrettentő példán, amely a céltalanul használt és helytelenül kezelt lőfegyver által okozott bajokban áll előtűnk. Hiába is minden figyelmeztetés, ez már nem változtat a fiu gyermek természetén, bizony az szereti a puskát. De okólnia kellene a szülőknak a sok szerencsétlenségen és nem igérni flóbert a 10-11 éves kamasz „pubik“-nak „ha jól tanul“. Mert először is pedagógiai szempontból ártanak a szülők nagyon sokat, ha a fiukat rászoktatják, hogy mindig csak valami jutalomért tanulnak, hogy ha abban nevelődnek, hogy a tanulás nekik nem önmaguk iránt való kötelességük, hanem ajándékkal vásárolja meg szorgalmukat a szülő, másfelől pedig vigyázatlanságuk, meg gondolatlanságuk által magukban és másokban kárt tehetnek. Azért hát le a réten flóbertező lespuskásokkal.

— **106 éves asszony.** *Budák* Miksa kerei körjegyző nagyanyja meghalt Oprakercestrán százhat éves korában. A mathuzsálemi kort ért öreg asszonynak az életben sok jóban, de rosszban is lehetett része.

^ **Nátha és köhögés.** gyötrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszer adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsabban segít a „Sirolin-Roche“. Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrövidebb időn belül; emeli az étvágyat és indirekt uton a testsúlyt, s ott, hol a betegségnél láz mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett, szintén elmúlik. Ennél fogva a „Sirolin-Roche“ különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetlegé tüdőhurtnál is használva, annak továbbterjedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszerárban.

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilvános köszönet.

Közérdeket vélek szolgálani, ha ez uton fejezem ki Fleischmann Hermann fogorvos urnak hálás köszönetemet, azon kiválóan sikerült és egészségemet helyreállító ténykedéseért mit általa kitűnően készített műfogaknak beillesztésével tőlem kiérdemel. Fogak hiánya és rossz fogak miatt az ételeket megrágni nem tudván emésztési zavar és étvágytalanságban szenvedtem, Fleischmann fogorvos urnak köszönhetem, hogy most már jó étvágygal az ételeket jól megbirom rágni és emésztési zavartól mentve vagyok.

A készített fél fogsor szorosan simul a fogbusra 3 nap alatt annyira megszoktam, hogy még azon néhány pernyi idő alatt is a mig kiveszem tisztítás végett hiányaikat érzem. Teljes lelkiismerettel ajánlom foghiányban szenvedőknek: Fleischmann Herman fogorvos urat.

Fogaras, 1908. október hó 2-án.

Kiváló tisztelettel:

Löffler Mór,

könyvvezető

a Thierfeld Lipót cégnél.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Athléta Fogaras. A Mens sana in corpore sano mondás nem azt jelenti, hogy mentül inkább Toldi Miklós az ember, antul erősebb benne a lélek is. A gondolkodás hősei közt több a gyöngye testü mint az erős! A régi rómaiaknál közmondás volt: *Buta mint a gladiátor.* Ha a testi teljesség határozná meg a lélek teljességét, akkor az Iliászt, Odisszeát Herkules irta volna, az Éneaszt Akilles; akkor a mészárosok és hentesek mind akadémikusok volnának; a lapokba akrobáták írják a legjobb cikkeket, s az irodalmi társaságok csupa tornatanárokból telnének ki.

H. J. Fogaras. Regi közmondás, de igaz, hogy aki másnak vermet ás, maga esik bele.

B. R. Helyben. A díjbirkózásról tud-e valamit? Mi igen! Érdekes az eset!

T. E. Zernest. Köszönettel vettük a hirt, ha állandó tudósításaival rendszeresen felkeresne, köszönettel vennénk és lapunkat tiszteletpéldánnyal megindítanánk b. címére. Kérünk lev. lapon választ. Üdvözlét!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID,

A fogarasi járás főszolgabirójától.

Szám 4073—908. közleg.

Árverési hirdetés.

Fogaras vármegye fogarasi járásba bekebelezett, Marginén község tulajdonyt képező erdő »Ocsa« nevű erdőrészen, az »A« üzemosztály I. tag, 1—5. sz. osztágaiban 155.63 k. holdan lévő, 1897—1906. évekre eső vágások megtakarított fatömege, a közgazgatási erdészeti bizottság 2678—905. sz. engedélye alapján 1908. évi október hó 24-ik napján délelőtt 9 órakor Marginén község irodájában nyilvános árverésen elfog adadni. Az erdő rész törzsenkénti kiszámlálással 13600. drb. lucfenyő törzset 10518 m³ faanyaggal és 34383 m³ bükk hasáb és 11344 m³ bükk dorong fára becsültetett be a mely egy tömegbe el fog adadni. A 13600 drb. lucfenyő fa becsértéke 42.072 kor., a 34.383 m³ bükkhasáb és 11.344 m³ bükk dorongfa becsértéke 52673 kor. és így a kikiáltási ár 94745 kor. a melyen alul a faanyag eladatni nem fog.

Versenyzők kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt készpénzben vagy hazai állampapírokban letenni. A 10% bánatpénzzel ellátott és szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlatok, a melyek az árverező bizottság elnökének kezéhez teendők le, csakis az árverés megkezdéseig, délelőtti 9 óráig fogadtnak el. Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a fogarasi m. kir. járási erdőgondnokság és a fogarasi járási főszolgabirójának irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő a fogarasi állomástól 23-80 klm. távolságra fekszik s jó uttal bir.

Fogaras, 1908. szeptember 21.

Bisztray József,
főszolgabíró.

Sz: 4920—1908. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Rosenberger János fogarasi lakos végrehajthatónak Popa János az Ároné bráza lakos végrehajtást szenvedő elleni 77 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyben a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíró) területén Bráza község határára fekvő a 1. a bráza 107. sz. tjkvben Popa Ávrámné Naftanaila Anna és Popa János az Ároné nevében álló A †

220, 221	hrsz. fekvőre	397 kor.
432	" "	67 "
1255	" "	19 "
1270	" "	44 "
1840	" "	27 "
1974	" "	19 "
2028	" "	16 "
2145	" "	10 "
2942	" "	85 "
3204	" "	24 "
3206	" "	34 "
3221	" "	74 "
3274	" "	28 "

2. a bráza 329. sz. tjkvben felvett Vuleu Miklós, Popa Paraschiva, Popa Ávrámné Naftanaila Anna és Popa János az Ároné nevében álló A † 1640. hrsz. fekvőre

26 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi október hó 6-ik napján d. e. 9 órakor Bráza község házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1908. július 6-án.

A kir. tkvi hivatala.

Bedő,
kir. járásbíró.

Szám 491—908. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1908. évi 2023. sz. végzése következtében Dr. Rosenberger János fogarasi ügyvéd által képviselt mundaí Folea Máté javára 946 K 77 f. s jár. erejéig 1908. évi május hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 910 K-ra becsült következő ingóságok u. m.: 2 kanca, 1 szekér, hám, deszka, széna, 1 bival borjával, 1 tarka tehén borjával nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíró 1908-ik évi V. 237/6. számú végzése folytán 446 K 77 f. hátr. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 138 K. 83 fill. lérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Felsőcsa község házánaál leendő megtartására 1908. október 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Fogaras, 1908. szept. hó 29. napján.

Gyárfás Ferenc,
kir. bír. végrehajtó.

Fogarasi m. kir. áll. ménesparancsnokság.

Sz. 683.

Árverési hirdetés.

Az alsószombatfalván elhelyezett fogarasi m. kir. állami ménes katonai legénysége részére 1909. január 1-től 1909. december végéig körülbelül 54.000 adag 840 grammos sulyu kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás 1908. november 5-én d. e. 10 órakor a ménesparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen határidőig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági irodában betekintheők.

Alsószombatfalva, 1908. szept. hó.

Ménesparancsnokság.

A fogaras-brassói vasut viaduktjainak építésénél fennmaradt nagyobb mennyiségű

puha fa

(gömbfa, fűrészeltfa, palló, deszka) nagyban és kicsiben

eladó.

Az eladással a helyszínen tartózkodó (Ujsinka) tisztviselő van

-- megbizva. --

A LEGKAPÓSABB POLITIKAI NAPILAP:

Az Ujság.

Főmunkatársak:

Herceg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor,
? ? Mikszáth Kálmán. ? ?

Felelős szerkesztő:

Gajári Ödön.

Társ szerkesztő:

Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egész évre 28 kor.
Félévre 14 kor.
Negyedévre 7
Egy hónapra 2.40

Hetenként ASSZONY és GYERMEK melléklet

Megrendelő cím:

„Az Ujság“ kiadóhivatala
Budapest, Rákóczi-ut 54.

„Az Ujság“ olvasóterme a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

MINIMAX

tűzoltó készülék.

Kezdődő tüzeknél kiválóan bizonyult. Százazreket lehet megmenteni csekély befektetéssel. Feltétlen szükséges minden kereskedésben, raktárban, — gyárban, pincében, gazdasági raktáraknál, cséplőgépeknél. Könnyen és biztosan oltja a legerősebb égésű tüzeket, pl. kőolajt, kátrányt, benzint, terpentint. 10.000-nél több eset fordult elő, ahol a Minimax tűzoltó készülékkel mentették meg vagyontukat.

Kezelése rendkívül egyszerű.

Nagy készülék ára . . . 80 Kor.
Kis » » » . . . 60 »

Megyei főelárusító:

Thierfeld David,
könyvkereskedő, Fogaras,
ahol meg is tekinthető.

Világkiállítás St. Louis 1907.
"GRAND PRIX"

Tiszti csak

Globusz
fémszifó kivonat

A legjobb tisztítóeszköz a világon

Jobban tisztít, mint más fémszifó tisztítók.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes
és Társai

Medgyes (Nagyküllöm.)
faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kómagu és csontár gyümölcsfákat, pöszmete és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, diszocserjéket, gyümölcsfa vadonocokat, sóvénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Egy teljesen új

kredenc

olcsó áron

ELADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

CSEMEGESZŐLŐT

legszebb fehér és piros chasselas 5 kilónként 2 koronáért, óriási őszibaraeket 2 koronáért, finom fajalmát, zamatos körtét és szilvát 2 koronáért szállít:

➔ **MÜLLER I. szőlőtelepe,** ➔
Kiskunhalas.

2 jökarban levő szabadon futó

bicikli

jótányos áron

ELADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, lómalomok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hirdetmény.

A fogarasi és háromszéki fatermelő részvénytársaság ezennel közhírré teszi, hogy folyó 1908. évi október hó 10-én déli 11 órakor Dr. Vasu Octavian fogarasi ügyvéd irodájában árverés útján eladja a Fogarason, Apaffy-utcában fekvő s a fogarasi 1481 sz. tjkvben A 1.1080, 1081 hrsz. alatt felvett házat és hozzátartozó kerttel és melléképületekkel együtt a következő feltételek mellett:

1. Árverezni kívánók kötelesek 3000 korona bánatpénzt letenni.
2. Ajánlattevőt ajánlata azonnal, eladót az ajánlattételétől számított 10 nap alatt hozandó igazgatósági határozattal függő jóváhagyás esetén kötelezi.

3. A vételárnak a jelzálogi terheken túli része készpénzben a társaság igazgatóságának címére postán, az igazgatóság határozatának közlésétől számított 8 nap alatt fizetendő.
4. A szerződés kiállításával és az átírással felmerülő összes költségek vevőt terhelik.
5. Az árverés zárt és szóbeli ajánlattal történik.

Fogaras, 1908. évi szept. 28.

A fogarasi és háromszéki fatermelő r. t. megbízásából
Dr. Vasu Octavian,
ügyvéd (Fogaras).

PÉNZ KÖLCSONT

kieszköziünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatiszteknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10-30 éves törlesztésre 6-6 1/4% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Minden köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában, mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunkban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdézősködéskor okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása, lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítással szolgálunk. **Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön felvétele után fizetendő.**

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcáhitelt nagyobb kereskedőknek, vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre, értékpapírokra, katonai házassági óvadéokra, vidéki takarékpénztárak és bankok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdézősködéshöz válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,
törv. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszombeni fiókja

Alapított 1841-ben.

Nagypiac 2. szám.

Alapított 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 93 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvekre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, éropénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítása v. vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tőzsdéi megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti M. Kereskedelmi Bank 4% és 4 1/2% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatán biztosítékkal és bánatpénzül elfogadhatók. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli uton díjmentes felvilágosítás.

„METEOR” szálloda

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos:

Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvizfűtés. Teljes 24 órai liftszolgálat. Vácuum-Cleaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között. A technika minden vivmányaival felszerelve. A város központján.

☛ SZOBÁK 4 KORONÁTÓL ☛

A Ferenc József-téren egy

butorozott szoba

KIADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Olt-utca 20. sz. alatt
3 szoba, konyha és kamra

= kiadó. =

Hirdetések jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

forduljon minden érdeklődő,

ki súlyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, disz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet

Szőlőültvények

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.

Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőültvénytelepek

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogaraszon kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogaraszon.